

2030 Agendaren

lehentasunen
euskal programa

Zazpi proiektu adierazgarri

1. fitxa. Ekitatea proiektua	·Pobrezia eta gosea desagerraraztea, desberdintasunak murriztea eta bazterkeria prebenitzea.	1. ardatza. Pertsonak. Ekitatea
•Proiektuaren deskribapena		
Zazpi programek osatzen dute proiektua, eta berdintasunik ezaren aurkako zentzu-batasun bera dute. Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta eta Gizarte-larrialdietarako Laguntzak bezalako ohiko laguntzak bateratzen ditu, eta aurrekontu handiagoa ematen die, premia larriko egoerei aurre egiteko ezohiko programekin batera. Zazpi programak eta horien helburuak honako hauek dira:		
-Diru- sarrerak Bermatzeko Errenta Programa eta haren osagarria Etxebizitzarako Prestazio Osagarrien Programa. Eredua indartzea, bizitzako gutxieneko diru-sarreraren errealitate berria integratuz.		
-Gizarte Larrialdietarako Laguntzen Programa (GLL). RGI-DSBE jasotzeko aukerarik ez duten pertsona ahulen oinarritzko premiei aurre egitea, Eusko Jaurlaritzak Udalek kudeatutako laguntza horietara bideratutako partida handituz.		
-Programa Azken Sarea Indartzen. Gizarte-larrialdietarako laguntzetara sartzen ez diren pertsonen oinarritzko premiei aurre egiteko laguntza ematea, Hirugarren Sektore Sozialeko erakundeen sare batek kudeatutako programa baten bidez.		
-Programa Lehen Urratsa. Etxe-konfinamenduan, lankidetzak publiko-sozialetik (Eusko Jaurlaritza, hiru hiriburuetakoko udalak, Gipuzkoako Foru Aldundia eta Hirugarren Sektore Sozialeko erakundeak) gaitutako "aterpetxeetan" (aterpetxeak eta kiroldegia) konfinatuta egon ziren etxerik gabeko pertsonen gizarte-babesa duten bizitegi-alternatibak eskaintzea.		
-Programa Aukerak Suspertzen. Eskolaz kanpoko laguntza ematea eskola-erritmoa jarraitzeko zailtasunak dituzten haurrei, arrakala digitalak areagotuta, lankidetzak publiko-sozialetik (Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila, Hezkuntza Saila, Oinarritzko Gizarte Zerbitzuak –detekzioa– eta Hirugarren Sektore Sozialeko erakundeak).		
-Programa Euskarri. Euskal erakundeen arteko programa, ahultasun-egoeran dauden eta familia-laguntzako sarerik ez duten adingabeak eta gazteak gizarteratzeko eta laneratzeko.		
-IV. Gizarteratzeko Planean jasotako jarduera-programa, V. Planak ordeztuko duena erronka berriei erantzuteko.		
•Helburuak		
·Zazpi programa horiek batuta, pobrezia eta bazterkeriaren aurkako aukera-berdintasunerako baldintzak sortzea.		
·Pandemiak pertsona ahulenen bizi-proiektuetan eragin duen zailtasun handieneko testuinguruari erantzutea.		
·Elikagaigintzako, etxebizitzako edo familia-mantenuko premia oinarritzkoenentarako laguntza ematea, bai eta hezkuntza-, prestakuntza- edo gizarteratze- eta laneratzeko-prozesuak garatzeko ere.		
·Kanpoko dimentsioa: proiektu honen esparruan, eLankidetzak ekintza humanitarioko proiektuei laguntzen jarraituko du hainbat herrialdetan, Ekitatea proiektuan sartutako programek betetzen dituzten antzeko beharrei erantzunez.		
•Irizpideak		
·Proiektu honetako programek lankidetzak publiko-sozialaren eta erakundeen arteko lankidetzaren emaitza izaten jarraitu behar dute. Haren diseinua, gauzatzea eta ebaluazioa administrazio publikoekin eta hirugarren sektore sozialarekin lankidetzan lantzen dira.		
·RGI-DSBEaren unibertsalizazioan sakontzea, gaur egun behar bezala estalita ez dauden biztanleria-segmentu jakin batzuetara iritsiz, eta bereziki azpimarratuz seme-alabak ardurapean dituzten familia behartsuak.		

·Aukerak Suspertzen eta Azken Sarea programak, seme-alabak dituzten familiei estaldura eskaintzen dietenean, Haurren Bermerako Estrategiari lotzen zaizkio.

·Gizarte Zerbitzuen I. Plan Estrategikoaren Ebaluazioarekin bat etorriz, bereziki, bazterkeriaren arloko Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistema indartzea.

·2018-2021 aldirako etxerik gabeko pertsonen strategiaren balantzea egitea eta 2021ean estrategia hori pandemiaren ondorioen testuinguruan eguneratzea.

·Gizarteratzeko V. Euskal Planean krisi ekonomikoko aldien eraginari heltzea ahalbidetuko duten neurri antiziklikoak jasotzea, bereziki gizarteratzearen esparruan genero-ikuspegia gehitzeari dagokionez.

•Egutegia

·Ekitatea proiektua legegintzaldi osoan proiektatuko da. Programen emaitzen urteko balantzea egingo da, bai eta 2024ko azken ebaluazioa ere.

·2021aren amaieran, programa bakoitza epe ertainean egonkortzeko beharra baloratuko da, pandemiaren osteko gizarte-inpaktuaren testuinguruan.

•Sail arduradunak

·Lan eta Enplegu Saila.

·Gizarte Politiketako Sailburuordetza eta Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia. Berdintasuna, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila.

2. fitxa. Hezkuntzaren auzolana proiektua. Guztiontzako hezkuntza	·Hezkuntza inklusiboan sakontzea, gizarte kohesionatuagoa, solidarioagoa eta iraunkorragoa sustatzeko.	1. ardatza. Pertsonak. Ekitatea
---	---	---

•**Proiektuaren deskribapena**

Hezkuntzaren auzolana zeharkako proiektu bat da, hezkuntza-etapa guztietan ekimenak dituen eta kolektibo ahulenei arreta berezia eskaintzen diena. Hiru jardura-ardatzetan esku hartzea proposatzen da:

- Ekitatea eta Berdintasuna. Ardatz horrek jardura-plan bat artikulatzea dakar berekin, eta ekimen horiek, besteak beste, honako eremu hauetan esku hartuko dute: beken sistema; arrail digitala eta genero-arraila; egoera ahulean dauden eremuen eskola-plangintza; baremo-irizpideak; immigrazioaren eta gizarte-talde ahulen esparruan eskola- eta unibertsitate-arrakasta duten kasuak agerian jartzea; ikastetxeek hezkuntza-proiektuan autonomia izatea eta ikasle guztien hezkuntza-arrakastarekiko erantzukizuna izatea; edo eskola, gizarte- eta osasun-hezkuntza eremu gisa.
- Aniztasunarekiko arreta. Hainbat programa batera garatzea dakar: kulturartekotasuna sustatzea, hezkuntza berariaz indartzea, curriculum-aniztasunaren bidez ikaskuntza eta errendimendua hobetzea, eta eskolatze osagarria.
- Gizarte-kohesioa eta elkartasuna. Ardatz horren barruan, honako jardura hauek nabarmendu behar dira: hirugarren sektorearekin lankidetzan aritzea elkartasuneko hezkuntza-politiketan, bai eta Lanbide Heziketako eta euskal unibertsitate-sistemako zentroetan berrikuntza aplikatuko proiektuetarako ere; Lanbide Heziketako Euskadi Solidarioa Plataformatik abiatutako ekimenak; Teknologia Humanizatu barne hartzen duten programak; ikaskuntza-metodologiak bultzatzea, ikaskuntza-premien aniztasunari arreta berezia emanda; espazioen irisgarritasuna; enplegarritasuna eta berdintasuna sustatzea gizarteratzeko eta laneratzeko zailtasunak dituzten kolektiboentzat. ibilbide espezifikoak eta/edo egokituak dituzten Lanbide Heziketako zikloak eskainiz, edo gizarteratzeko espezializazio-arlo berriak bultzatuz Tknikan.

•**Helburuak**

- Aukera-berdintasuna duen kalitatezko hezkuntzan sakontzea, guztiontzat bidezkoa eta zuzena den hezkuntzan.
- Gizarte-espazio partekatuak eraikitzen laguntzea, guztiek bizitzeko eta ikasteko aukera izan dezaten, denentzat baliagarriak, baina ezinbestekoak ikasle ahulenen bizitzarako.
- Gizarte kohesionatuagoa, solidarioagoa eta iraunkorragoa bermatuko duen hezkuntza-eredu batean aurrera egitea.
- Euskal hezkuntza-sistemaren irakatsi eta ikasteko estrategian edo ereduan aldaketak sustatzea (Eraldaketa hezkuntza) eta gazteen artean gaitasun eraldatzaile horiek sustatuko dituzten metodologia aktiboak bultzatzea.
- Karpoko dimentsioa: Malawiko Connect My School proiektuaren esparruan, gizarte-kohesioa eta elkartasuna sustatuko dira, lehen eta bigarren hezkuntzako eskolen arteko trukaketaren bidez, inklusioa, teknologia berriak eta eguzki-energia landuz errefuxiatuen eremu bateko eskolekin eta Malawiko harrera-komunitateekin.

•**Irizpideak**

- Hezkuntza inklusiboaren kontzeptua faktore anitzeko deskribapen batetik abiatzen da, ezin da laburbiltzen duen dimentsio bakar batetik hartu, baizik eta guztiontzako ikuspegi berri batean oinarritu behar da, ahalik eta garapen pertsonal handiena lortzeko.
- Euskal hezkuntza-sistemak baliabideak mobilizatu, espazioak sortu, neurriak hartu eta akordioak lortu behar ditu ikasle guztien hezkuntza-premiei kalitatez eta ekitatez erantzuteko, ikasle guztiek ahalik eta gehien gara ditzaten beren gaitasun pertsonalak, ikasleen oinarritzko gaitasunak lortzera bideratuta eta gainerako hezkuntza-etapetan.
- Ikasgeletan esku hartzeko estrategiak ezarri behar dira, eta entseatzeko eta hainbat gaitasun garatzeko espazioak sustatu behar dira. Estrategia horien erabilerak emaitza hobeak emango ditu, esku-hartzea zenbat eta goizagoa izan.

- Egutegia**

- Hezkuntzaren auzolana-Guztiontzako hezkuntza proiektua 2030erako eraldaketa-prozesu gisa proiektatzen da. Lehen fasean, Legegintzaldi honetara proiektatuko da, hiru etaparekin:

- Proiektua idaztea eta egitea 2021. urtean zehar.

- Garapena eta ezarpena 2022-2024.

- Bitarteko ebaluazioa eta jarraipena 2023rako.

- Denboraren erdian tarteko ebaluazioa egitea aurreikusten da, bai eta jarduketak egokitzea eta ekimenak berriz diseinatzea ere.

- Sail arduradunak**

- Hezkuntza Sailburuordetza.

3. fitxa. Energia Ekiola + Klima Ondarea proiektua	·Klima-aldaketa indartzea: (a) ekosistemak eta biodibertsitatea kontserbatzea, leheneratzea eta (b) deskarbonizazioa eta energia berriztagarriak.	2. ardatza. Planeta. Ekologia
---	---	--------------------------------------

•Proiektuaren deskribapena

Energia-Ekiola + Klima-Ondarea proiektuak bi ekimen ditu:

-Energia-Ekiola. Herritarrek energia berriztagarriak sortzen eta kudeatzen parte hartzea ahalbidetzen duen ekimena, udalerrietako eta eskualdeetako eguzki-parkeen bidez. Sorkuntza berriztagarriko herritarren kooperatibak sustatuko dira. EEEn eta Mondragon taldeko KREAN ingeniariaren arteko lankidetzak publiko-pribatuaren emaitza da.

-Klima-Ondarea. Baliabide naturalen erabilera iraunkorra eta zerbitzu ekosistemikoen hobekuntza bermatzera bideratuta dago. Natura-ondarearen balioa nabarmentzeko prozesu bat da, herritarrek ezagutu eta gozatu ahal izan dezaten. Bi jarduera-eremu ezartzen ditu: TXINGUDI Badia eta Urdaibaiko Biosferaren Erreserba.

•Helburuak

-Ekiola-Energia Ekimena:

·Energia berriztagarrien kuota Euskadiko energiaren azken kontsumoaren %20 izan dadin laguntzea, Gobernu Programaren herrialdearen helburua.

·Euskadin energia aldatzeko Europako Estrategia eraginkorra izatea, herritarrek energia berriztagarriak sortzen eta kudeatzen parte hartuz.

·Energia elektriko fotonvoltaikoa sortzeko kooperatibak eratzea, tokiko administrazioekin batera. 2021ean Lurralde bakoitzean proiektu pilotu batekin hastea.

·Kanpoko dimentsioa: eLankidetzak energia berriztagarrien kooperatibak sustatzeko esperientziak bultzatuko ditu Indian eta Afrikan, besteak beste, Barefoot College bidez.

-Klima-Ondarea Ekimena:

·Trantsizio ekologikoari laguntzea, paduretako, estuarioetako eta kostaldeko uretako ekosistemak eta biodibertsitatea babestuz eta berreskuratuz; ur-masetan eta eremu babestuetan ingurumen-helburuak lortzea; klima-aldaketaren ondorioetara egokitzea; eta gure hustutegi naturalen gaitasuna hobetzea, bereziki karbono urdina, lurraldea erresilientzia handiagoz hornituz.

·Lurralde- eta gizarte-kohesioari laguntzea; muturreko fenomenoaren aurrean arriskua kudeatzeko sistema naturalen gaitasuna hobetzea; ingurumen-baldintza, bizi-kalitate eta paisaia-balio hobekuntza dituzten herritarrei mesede egitea; eta ekosistemen zerbitzuei buruzko prestakuntza eta sensibilizazioa sustatzea gure gizartearen.

·Ingurumenaren degradazioan eta *egoera ekologiko eskasa* eragiten duten aldaketa morfologikoetan esku hartzea, hezeguneetan, paduretan, estuarioetan eta kostaldeko uretan zeharkako eta luzetarako konektibitatea murriztu baitute.

•Irizpideak

-Ekiola-Energia Ekimena:

·Energiaren kudeaketan lankidetzak publiko-pribatua eta herritarren parte-hartzea uztartuko dituen gobernantza garatzea, desberdintasunak murrizten aurrera eginez.

·Gardentasuna eta komunikazioa sustatzea proiektuen artikulazioari buruz, gero erabakiak hartzeko prozesuan parte hartzea errazteko.

·Euskadi Europako energia-klima eraldaketarekin eta eraldaketa digitalarekin lerrokatzea, bai eta

EBko Green Deal garapenarekin ere.

·Garapen iraunkorra eta energia berriztagarria garbi sortzeko tokiko teknologiaren erabilera konbinatzea, enplegua eta hazkunde ekonomikoa sortzen lagunduz.

-Klima-Ondarea Ekimena:

·Txingudiko Badiaren inguruko naturguneen lotura lehengoratzeko eta hobetzeko Gida Plana bultzatzea.

·Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren berreskuratze-, eraldatze- eta erresilientzia-plana egitea, eta, horretarako, Jarduera sozioekonomikoen egokitzapen eta garapenerako egitaraua garatzea eta EKZP berritzea.

·Ekosistemak leheneratzeko lehentasunak eta habitat naturalen eta basa-espezieen kontserbazio-adierazleak ezartzeko gidalerroak definitzea.

•Egutegia

-Ekiola-Energia Ekimena:

·2021eko martxoa-2021eko abendua: Lurralde bakoitzean proiektu pilotuak hasia.

·2021eko iraila: Ekiolak 2021-2024 aldirako aurreikusitako jarduketaren plana.

·Ekiola proiektua Legegintzaldi osoan proiektatuko da. Programaren emaitzen urteko balantzea egingo da, bai eta 2024ko azken ebaluazioa ere.

-Klima-Ondarea Ekimena:

·Txingudi:

—2021ean, San Lorentzoko urmaela handitzeko eta badiaren inguruko naturguneen konektibitatea hobetzeko obra hasi zen; 2022an, Pierre Loti pasealekuko espazioa herritarrentzat berreskuratzea; eta 2024an, Iru Kanale eta Santiagoaurre uharteetako ingurumena berreskuratze lanak hasia.

·Urdaibaiko Biosferaren Erreserba:

—2021ean: Iberdrolarekin hitzarmena, erreserban sare elektrikoaren azpiegitura hobetzeko. Oinezkoentzako ibilbideak gaitzeko obrak hasiko dira (EBk bermatutako azpiegitura, klima-aldaketara egokitzeko proiektu gisa); 2022an, Muruetako Teilaginaren triangeluaren eremuko ingurumena lehengoratzeko; eta 2023an, Biodibertsitatea berreskuratzea Erreserbako baso-ekosistemetan; Gautegiz Arteagako padurak leheneratzeko obrak, bai eta konektibitatea hobetzea, padura naturalizatzea, espezie inbaditzaileak desagerraraztea eta lurraldearen erresilientzia handitzea ere.

•Sail arduradunak

·Proiektuaren lidergoa Ekonomiaren Garapen, Iraunkortasun eta Ingurumen Sailari dagokio, baina koordinazioa Energiaren Euskal Erakundeak (Energia-Ekiola) eta Natura Ondarearen eta Klima Aldaketaren Zuzendaritzak (Klima-Ondarea) egingo dute.

4. fitxa. Opengela proiektua	·Ekosistema berde eta inklusiboko hiri, mugikortasuna eta hirigintza sustatzea.	2. ardatza. Planeta. Ekologia
•Proiektuaren deskribapena		
Opengela proiektuak bost auzotako eremu kaltetuenak berreskuratzeko esku-hartze integrala du helburu: Otxarkoaga (Bilbo), Txonta (Eibar), Aramotz (Durango), Basaundi (Lasarte-Oria) eta Pasaia. Jarduketa hau 2026ra arte garatuko da hasiera batean. Hala ere, 2050erako Euskadi osoko auzo eta hiriguneetara hedatzen jarraitzea aurreikusi da.		
Parke eraikiaren eta hiri-espazioen baldintzak hobetzea aurreikusten du, eta osasunean, enpleguan, jarduera ekonomikoan, mugikortasunean, baliabide naturalen kudeaketan eta hurbiltasuneko zuzkiduretan eragina duten gizarte-neurriak jasotzen ditu, herritar guztientzako finantzaketa egoki eta irisgarriaren bidez. Kudeaketa-ereduak berroneratze-prozesuetan laguntzea aurreikusten du, hiri-eremuen arteko diferentzi eta desberdintasunak murrizteko.		
Proiektu hau hedatzeko ekintza-planaren helburua zaurgarritasun-baldintzak leheneratzea da, hiri-be-reizketa murriztuz eta gizarte-kohesioa hobetuz. Susperraldi ekonomiko jasangarri, uniforme eta inklusiboko prozesuak bultzatzen ditu, Bultzatu 2050 Euskadiko Hiri Agenda ezartzearen barruan.		
•Helburuak		
·Hirien urrakortasun- eta bereizketa-baldintzak berrikustea. ·2050erako EAEko parke eraikia, bizitegikoa eta hirugarren sektorekoa deskarbonizatzea bultzatzea. ·Irisgarritasun unibertsala lortzea eraikitako parkean (Bizitegitarako eta Hirugarren sektorerako). ·Bizitegi-parke eraikiaren bizigarritasun-baldintzak hobetzea. ·Pertsona ahulen enplegarritasuna eta gizarteratzea sustatzea. ·Tokiko saltokietako produktuen egituraketa, merkaturatzea eta banaketa babestea. ·Kanpoko dimentsioa: eLankidetzak lankidetzak teknika sustatuko du Opengela sustatzen duten erakundeek eta Habanako Historialariaren Bulegoaren artean.		
•Irizpideak		
·Ekimen hau EAEko hiri-eremu kalteberen eraldaketa integralean txertatzea. ·Proiektua garatzea, gizartearen, erakundeek arteko eta publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren bidez. ·Estrategia hau 2050erako proiektatzea, trantsizio ekonomiko, sozial, ingurumeneko eta teknologikoko testuinguru batean hirirako eskubidearen baldintzak bermatzeko.		
•Egutegia		
·Opengela proiektua legeagintzaldi osoan proiektatuko da. Programaren emaitzen urteko balantzea egingo da, bai eta amaierako ebaluazioa ere 2024an. Hori guztia erreferentzia hauetan oinarrituko da: -Opengela erakunde kudeatzailea eraketa 2021ean. -Otxarkoagako (Bilbo) 240 etxebizitzetan eta Txontako (Eibar) 200 etxebizitzetan esku hartzea, 2022an amaitzea aurreikusita. -Aramotzeko (Durango) 190 etxebizitzetan esku hartzea, Basaundin (Lasarte-Oria) 180 etxebizitzetan, eta 2023an amaitzea aurreikusten da. -Pasaian esku hartzea; 2021ean hasia aurreikusten da, eta 2025ean amaitzea. -Proiektua Euskadiko 24 udalerritako 47 eremutara hedatzea 2021-2026 aldian, Euskadi Next bidez jasotako baliabide ekonomikoaren arabera. EAEko gainerako lekuetan ezartzea, 2050erako aurrekontu-erabilgarritasunaren arabera. -Opengela erakunde kudeatzailea 2021ean eratzea.		

•**Sail arduradunak**

·Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Saila.

·Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia. Berdintasuna, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila.

5. fitxa. Osasun globala proiektua	·Osasun publikoa partekatzea, ondasun komuna, tokikoa eta globala den aldetik, pertsona guztiengana iritsi dadin.	3. ardatza. Oparotasuna. Elkartasuna
---	--	---

•**Proiektuaren deskribapena**

Osasun Sailaren, Osakidetza-aren eta Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentziaren arteko lankidetzaren hitzarmen baten honen bidez, proiektu honen helburua da lankidetzaren aritzeko ekimenak bultzatzea osasunaren esparruan, giza garapen jasagarria bermatu ahal izateko, garapenerako politiken koherentzia sustatuz. Bere ardatz nagusiak hauek dira:

- Euskadin emandako osasun-laguntza (tratamendu espezifiko oso espezializatuak, osasun-laguntza-aren aldi baterako estaldura harrera- eta elkartasun-programen esparruan, etab.).
- Nazioarteko larrialdi humanitarioei erantzutea, 2020an COVIDaren inguruan Perun izandako elkar-tasun-esperientzia erreferentziatza hartuta.
- Hegoaldeko herrialde pobretuetako osasun-langileen prestakuntza.
- Osasun-langileak lankidetzaren prestatzea.
- Euskal osasun-langileen parte-hartzea lankidetzaren proiektuetan.
- Txertaketa globalaren prozesuarekiko konpromisoa eta inplikazioa.

•**Helburuak**

Osasun Saila-Osakidetza-aren eta Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentziaren artean osasun-lan-kidetzaren arloan ildo estrategiko bateratuak ezartzea da proiektu honen helburua da, Hegoaldeko herrialde pobretuetako biztanleen beharrei erantzun eta osasun-estaldura unibertsala lortzen lagun-duko duten lankidetzaren teknikoak ekimenak, ekintzak, proiektuak eta programak gauzatzeko.

Osasun-zerbitzu gutxi dituzten herrialdeen zerbitzura jartzea giza baliabideak eta/edo baliabide per-sonalak, COVIDaren aurkako borrokan erabil daitezkeenak, bai prebentzioaren ikuspegitik –arreta berezia jarrita txertoetan–, bai diagnostikoaren edo tratamenduaren ikuspegitik, pandemiak herrial-de pobretuetako herritarren osasunean eta ongizatean dituen ondorioak minimizatuz.

•**Irizpideak**

- Proiektu honetan jasotako ekimenei elkarlanean ekingo diete Osasun Saila-Osakidetza-aren eta Ga-rapenerako Lankidetzaren Euskal Agentziaren artean, hura diseinatu, gauzatu eta ebaluatzeko.
- Jarraipen-batzorde bat eratuko da, jardueraren ildotik aurrerakotako jardueren gauzatzeko, koordi-nazioa eta ebaluazioa bermatzeko.
- GKEak, hirugarren sektore sozialeko osasunaren esparruan espezializatutako erakundeak eta beste Sail edo erakunde publiko batzuk sartu ahal izango dira ekimen horietan.
- Proiektu honen barruan garatzen diren esperientziak eta ekimenak elkarrekotasun- eta truke-fi-losofiaren barruan sartuko dira, jardueraren horiek egin daitezkeen herrialdeekin edo eskualdeekin.

•**Egutegia**

- 2021eko bigarren seihilekoan lankidetzaren hitzarmen bidez ezarri eta jarraipen-batzordea eratuko da.
- Urtero ekimen, proiektu edo programa bat jarriko da martxan gutxienez, ezarritako helburuen eta irizpideen arabera.

•**Sail arduradunak**

- Osasun Saila-Osakidetza.
- Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia. Berdintasuna, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila.

6. fitxa. Basque Ecodesign Center proiektua	·Iraunkortasun- eta erantzunkidetasun-oinarriak ezartzea eta garatzea ekonomian eta enpresan.	3. ardatza. Oparotasuna. Elkartasuna
•Proiektuaren deskribapena		
Basque Ecodesign Centerrek metodologiaren Pilotajea eta proiektu berritzaileen garapena ditu ardatz. Horretarako, ETEak eta tokiko hornidura-kateak sartzen ditu, Euskadiko industria-ehunean ekonomia zirkularra hedatzeko Euskadiren lehentasunei erantzuteko, ikuspegi bikoitzarekin: lehiakortasuna hobetzea eta ingurumen-inpaktuak prebenitzea (13, Klimaren aldeko ekintza). Lankidetzak publiko-pribatua da, eta Eusko Jaurlaritzaren, Euskadiko enpresa handien eta ekonomia zirkularra sustatzeko Euskadiko klusterren (ODC) bederatzi erakunde dinamizatzaileen arteko 4 urteko lankidetzak-akordio bidez gauzatzen da (17 aliantza helburuak lortzeko).		
•Helburuak		
·Ekonomia zirkularraren arloko ezagutza sortzea Euskadiko Ekonomia Zirkularraren Estrategian ezarritako lehentasunezko eremuetan. (12, Ekoizpen eta kontsumo arduratsua). ·Sortutako ezagutza euskal industria-ehunera transferitzea (9, Industria, berrikuntza eta azpiegitura) eta balio-kateak ekonomia zirkularrago baterantz bultzatzea. ·Enpresa bazkideek tokiko eta nazioarteko lehiakortasun-posizionamendua hobetzea ekonomia zirkularraren bidez. (8, Lan duina eta hazkunde ekonomikoa). ·Ekonomia zirkularreko profesionalen prestakuntza osatzea. (4, kalitate-hezkuntza). ·Erreferentzia izatea Europar Batasunean, industrian ekonomia zirkularra hedatzeko eskualde aurreratu gisa. ·Kanpo-dimentsioa: Ekonomia zirkularraren eta horrek komunitateetan duen eraginaren inguruko elkartrukea eta hausnarketa sustatuko ditu eLankidetzak, kontinente desberdinetan garatutako ekonomia zirkularreko esperientzia zehatzekin harremanetan jarritz.		
•Irizpideak		
·2021ean, enpresa bazkideek 25 proiektu berri gara zitzaten sustatzea, antolaketa-mailan produktuen bizi-zikloa, ekodiseinua eta ingurumen-adierazleak aztertze gaitan. ·2021ean, halaber, erakunde eta produktuetako ekonomia zirkularreko metriken nazioarteko estandarrekin lotutako lau proiektu metodologiko garatzea, eta horiek aplikatzeko hiru gida argitaratzea. ·2022tik aurrera, urtean 30 proiektu indibidual inguru lortzea, gutxienez hiru proiektuen kontzeptualizazioa barne, EkoGarapenaren laguntza-ildo bidez ondoren hedatzeko.		
•Egutegia		
·2021eko 1. lauhilekoa: -2021-2025 akordioaren definizio tekniko. -2021eko Behin-behineko Kudeaketa Plana onartzea, proiektuetan parte hartzeko interesa agertu duten enpresa bazkideekin. ·2021eko 2. lauhilekoa: -Akordio berria sinatzea eta aurkeztea inplikaturako enprekin eta klusterren antolakunde dinamizatzaileekin. -Enpresa bazkideek aplikaturako ingurumen-aztarna korporatiboaren gidariburu metodologikoaren bertsio eguneratua argitaratzea. ·2021eko 3. lauhilekoa: -Erakundeetan ekonomia zirkularraren adierazleak integratzeko gida argitaratzea. -Enpresa bazkide handietako erosketa-sailekin garatutako erosketa pribatu berdearen pilotuaren emaitzak aurkeztea.		

-2021eko Behin-behineko Kudeaketa Planaren proiektuak ixtea.

·Basque Ecodesign Center proiektua Legegintzaldi osoan proiektatuko da. Programen emaitzen urteko balantzea egingo da, bai eta 2024ko azken ebaluazioa ere.

•**Sail arduradunak**

·Ekonomiaren Garapena, Jasangarritasuna eta Ingurumen Saila.

·Garapenerako Lankidetzaren Euskal Agentzia. Berdintasuna, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila.

7. fitxa. The Basque case: lessons learned for the prevention of violence and protection of peace proiektua (Indarkeria prebenitzeko eta bakea babesteko euskal kasuaren ikaskuntzak)	·Giza duintasunaren errespetuan oinarritutako mundu baketsu bat lortzen laguntzea, bizikidetzaren bidezko eta inklusibo baterako.	4. ardatza. Bakea. Giza Eskubideak
---	--	--

•Proiektuaren deskribapena

Proiektu honen ardatz nagusia indarkeriaren prebentzioaren eta bakearen babesaren arloan euskal kasutik atera daitezkeen esperientzia eta ikaskuntza nagusiak eskaintzen dituen ponentzia bat egitea eta nazioartean zabaltzea da, beste gatazka- eta indarkeria-testuinguru batzuetan kontrastatzeko.

•Helburuak

- Bakearen, bizikidetzaren, elkartasunaren eta giza eskubideen aldeko nazioarteko ahaleginetan parte hartzea, baita horien sinergia sustatzea eta giza eskubideen aldeko nazioarteko erakundee-kin modu egonkorrean lankidetzan aritzea ere.
- Bakea eta bizikidetzaren eraikitzearen prozesuei euskal ekarpena egitea, nazioarteko kontzertuan bizi- kideztza-politiken euskal ereduaren partekatuz.
- Giza eskubideen aldeko nazioarteko deialdietan, programetan eta kanpainetan parte hartzea, Bas- que Country bakearen eta giza eskubideen aldeko konpromisoari lotuz.
- Kanpoko dimentsioa: eLankidetzak, Auzo(lan)kide Bakean eremuan, bakegintzaren eta lankidetzaren eremuko euskal aktoreen eta Kolonbiako eta Kongoko Errepublikako Demokratikoko aktoreen arteko hausnarketa sustatuko du, bakea eraikitzearen inguruko esperientziak eta ikaskuntzak par- tekatzeko.

•Irizpideak

- Ekimen hau Nazioartean Bakeari Ekarpena egiteko Euskal Programa batean txertatzen da, eta ho- nako jardueraren ardatz hauek garatzea aurreikusten du:
 - txostena nazioartean zabaltzea.
 - nazioartean bakea lortzen laguntzeko euskal foro bat sortzea.
 - nazioarteko adituen sare bat antolatzea, urteroko topaketa batekin.
 - kasu-azterketak egitea.
 - jardueraren osagarriak garatzea.
- Proiektu hau Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusiarekin koordinatuta eta Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Sailaren lankidetzarekin garatuko da.

•Egutegia

- Txostenaren eta Programaren aurkezpena: 2022ko lehen seihilekoa.
- Euskal Ekarpen Programaren garapena: 2022-2023-2024.
- The Basque case: lessons learned for the prevention of violence and protection of peace proiektua Legegintzaldi osoan proiektatuko da. 2022tik aurrera, programaren emaitzen urterko balantzea egin- go da, bai eta 2024ko azken ebaluazioa ere.

•Sail arduradunak

- Trantsizio Sozialaren eta 2030 Agendaren Idazkaritza Nagusia. Lehendakaritza.
- Lankidetzan: Kanpo Harremanetarako Idazkaritza Nagusia (Lehendakaritza) eta Giza Eskubide, Me- moria eta Lankidetzaren Sailburuordetza (Berdintasuna, Justizia eta Gizarte Politiketako Saila).